

Dísznyeregtakaró (cafrag)

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám: 52.2784.1

Készítés ideje: 17. SZÁZAD 1. FELE

Készítés helye: Törökország (Oszmán Birodalom) (feltehetően)

Anyag: bársony; pamutvászon alap

Technika: aranyozott ezüst skófiuhímzés; ezüst skófiuhímzés

Méretek: szélesség: 130 cm
hosszúság: 57 cm

A fekvő téglalap alakú takaró egész felületét apró öltésekkel geometrikusan mintázott, aranyozott ezüstdróttal (skófiuhímzés) hímzett alapon, aranyozott ezüst- és ezüstdrót (skófiuhímzés) hímzésű, stilizált növényi díszítmény borítja. Lapjának három oldalán végigfutó, széles bordűr sávját zeg-zug mintás alapon, váltakozó állású, kettős levélkével töltött csigyminta keretezi és két végén ívekkel tagolva, rézsútosan zárja. Külső szélét kettőzött ezüst sávok és arany négyzetek sorából alakított sorminta szegi. A nyeregtakaró tükrében, a két alsó sarokból kiinduló és a középtengely felé tartó, apró levelekkel díszített csigás indákban, összetett levél és szőlőfürt-motívum váltakozik. A bordűr díszítménye a tükrével megegyező, azonban a csigás indát hullámvonal helyettesíti. A tükrös és bordűr szabadon maradó felületét elszórtan rozetták, leveles ágak és virágok díszítik. Középen fent, a farmatring szíjazatának nyílását vörös bársony szegélyezi. Az archív fényképek tanúsága szerint három oldalát egykor fémfonalas rojt keretezte. Díszítési technikája alapján a „merőn hímzett” cafragok típusát képviseli. Bár az öltéstechnika, a skófiuhímzőfonal, valamint az apró kitöltő motívumok a török hímzések jellemzője, díszítményében a csigás indarendszer európai hatást tükröz a szőlőfürt-motívum a 18–19. századi balkáni hímzéseken gyakori. Párdarabja nem ismert.

Irodalom

- Szerk.: Pásztor Emese: *Az Esterházy-kincstár textíliái az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 57.

